

MTA KFKI

Alapítás

- Teljes név: MTA Központi Fizikai Kutató Intézet
- A Minisztertanács 1950. augusztus 18-i határozata alapján 1950. szeptember 1-én kezdte meg működését.
- Első igazgatója Kovács István atomfizikus volt (1950 – 1956).

Létrehozás oka

- Fő célja az előkészítő bizottság megfogalmazása szerint a magyar fizikának a többi tudományágéhoz képest is nagyobb elmaradottságból való kiemelése volt.

Átalakulás – Kutatóközpont - 1975. január 1.

Önállósággal rendelkező tudományos intézeteket hoztak létre:

- Részecske- és Magfizikai Kutató Intézet (RMKI)
- Szilárdtest Kutató Intézet (SZTKI):
- Szilárdtest Fizikai Kutató Intézet (SZFKI)
- Mikroelektronikai Kutató Intézet (MKI)
- Atomenergia Kutató Intézet (AEKI)
- Mérés- és Számítástechnikai Kutató Intézet (MSZKI)

Alkalmazottak száma

- A KFKI 1985-re érte el létszámfejlődése maximumát, a Magyar Tudományos Akadémia akkori kb. 3000 tudományos besorolású alkalmazottjából mintegy 600 dolgozott itt.

Milyen volt az eszközpark I.

- 1960: URAL I., heti 120 órás üzemidővel a számítási igények 16%-át elégítette ki.
- 1966: ICT 1905 (angol gyártmány), az ország legnagyobb számítógépe
- 1973-tól: R-20 (szovjet gyártmány), 64 kByte memória
- 1977: R-40 (NDK gyártmány), 87 Mbyte memória, 1988-ban állt le, megbízhatóság 95%-nál nagyobb volt.

Milyen volt az eszközpark II.

- 1986: nagyobb kapacitás, R-45 (szovjet), viszont rosszabb megbízhatóság
- 1988 – 1993: BASF 7/61, IBM kompatibilis, gyors és megbízható

Hálózatok I.

- 1979. végétől: LOCHNESS laboratóriumi mérési adatgyűjtés és folyamatirányítási célokra
- 1981. április: telefonvonalon történő kísérleti adatátvitel (RMKI PDP 11/428 és a moszkvai Űrkutatási Intézet TPA-1140 számítógépe között)
- 1985. június: műholdas adatátviteli rendszer (szintén az RMKI és a moszkvai Űrkutatási Intézet között)

Hálózatok II.

- 1988 – 1990: lokális Ethernet hálózat, az első nagyméretű Ethernet hálózat az országban (kb. 300 géppel)
- 1990-től: nemzetközi hálózati rendszerekhez való csatlakozás (a High Energy Physics network 15 ország laboratóriumait összekötő hálózat)

Kiemelkedő fejlesztések

- 1956-ban kormánydöntés alapján Pál Lénárd vezetésével a kísérleti reaktor építése (1959. március 25-én helyezték üzembe).
- 1971-től a KFKI részt vett a Paksi Atomerőművet előkészítő kutatásokban, az erőmű első blokkját végül 1982-ben helyezték üzembe.
- Az 1970-es években és az 1980-as években sorozatban gyártották TPA-számítógépeket
- 1975-ben Telbisz Ferenc vezetésével CEDRUS, az első interaktív szövegszerkesztő és job előkészítő rendszer a KGST-ben.

Részvétel az űrkutatásban

- Az űrkutatásban való részvétel az 1970. november 28-án a szovjet Vertyikal – 1 rakétával a világűrbe emelkedő KFKI-gyártmányú mikrometeorit-csapdával kezdődött
- 1980-ban Farkas Bertalan vitte magával az űrbe az első fedélzeten is használható dozimétert (amelyet 1984-ben az amerikai Sally Ride is használt)
- Az 1980-as években indult a máig legnagyobb magyar űrvállalkozás a Vénusz-Halley (VEGA) nemzetközi programban való részvétel (Szegő Károly vezetésével)